

- PROJEKAT -

“POKAŽITE ODGOVORNOST, PRUŽITE PODRŠKU”

**STATISTIČKA ANALIZA
REZULTATA ISTRAŽIVANJA**

UVOD

Projekat "Pokažite odgovornost, pružite podršku" je finansiran od Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću.

Glavne aktivnosti su usmjerene na povećanje mogućnosti za zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

U okviru projekta je sprovedeno istraživanje o uslovima zapošljavanja za osobe sa invaliditetom.

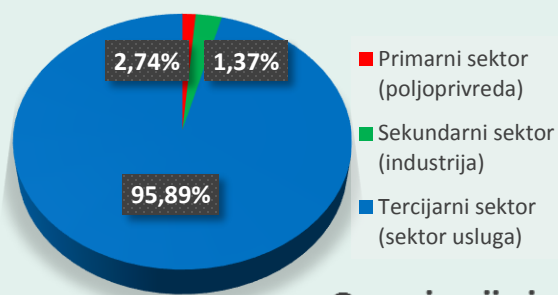
Istraživanjem su obuhvaćene: državne ustanove, NVO i privredni subjekti u Nikšiću.

OPIS ISTRAŽIVANJA

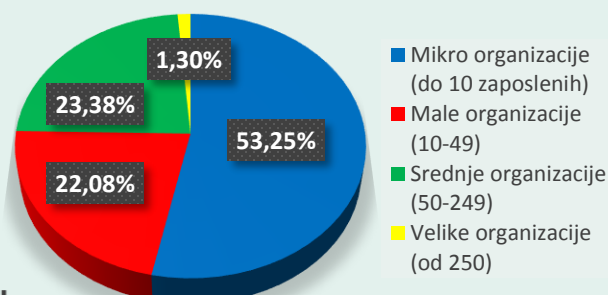
Osnovna ideja istraživanja je upoznavanje i analiza poslovnog okruženja iz ugla prostora za doprinos i rad osoba sa invaliditetom. Šira oblast Nikšića je obuhvaćena anketiranjem, sa 79 poslodavaca koji su uzeli potpuno ili djelimično učešće popunjavanjem upitnika.

Nikšić je već godinama u nezavidnom privrednom položaju o čemu govore brojni ekonomski pokazatelji. Nezaposlenost je velika i to je problem koji pogađa veliki broj naših sugrađana. Nekada razvijeni industrijski centar se bori da povрати raniji značaj i kroz proces ekonomske transformacije nađe prostor za razvoj. Odlike takve situacije se prožimaju i kroz naše istraživanje. Nije bilo lako ni doći do traženog broja organizacija od kojih bi mogli sklopiti cjelokupnu sliku o stanju mladih osoba sa invaliditetom na tržištu rada. Tako je tipična anketirana organizacija mikro preduzeće (do deset radnika) koja se bavi nekom od tercijarnih privrednih djelatnosti, D.O.O forme pravnog lica s tim što je izražen i broj NVO i različitih državnih organa i ustanova. Nerazvijenost industrijskog sektora i nepostojanje velikih privrednih sistema je i očekivano s obzirom na insistiranu orijentaciju ka razvoju preduzetništva i transformisanja ranijih velikih kompanija u manje poslovne organizacije.

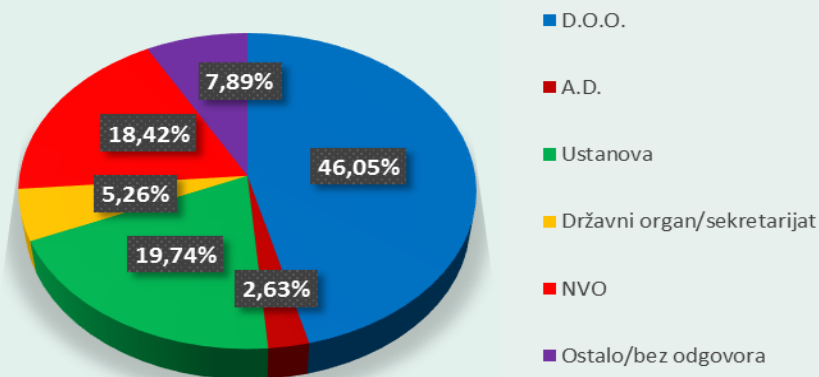
Djelatnost preduzeća/organizacije

Veličina preduzeća/organizacije

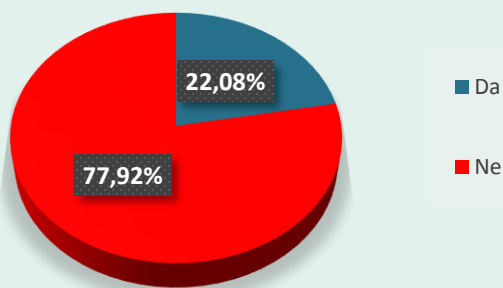

Organizacija je registrovana kao:

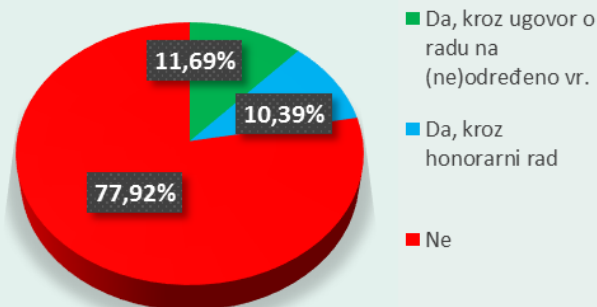

Od ukupnog broja, 22% preduzeća/organizacija zapošljava jednu ili više osoba sa invaliditetom, kroz ugovor o radu na određeno, neodređeno ili kroz honorarni angažman. Upečatljivo je da kompanije koje trenutno ne zapošljavaju osobe sa invaliditetom to nijesu činile ni u prošlosti što može ukazivati i na opravdane, realne barijere u radu ali i na postojanje diskriminacije ili predrasuda jakog intenziteta. Najčešće pominjani razlozi za neangažovanje radnika sa invaliditetom su postojanje arhitektonskih barijera (ili nemogućnost terenskog rada) i postojanje intenzivnog fizičkog rada koji zahtijeva izuzetno izrazito spremnu i snažnu radnu snagu. Iako većina preduzeća posluje u tercijarnom sektoru privrede, sektoru usluga (trgovina, obrazovanje, administracija, kultura, komunalne usluge itd.) djeluje neobično što značajan dio anketiranih navodi da na svim ili skoro svim radnim mjestima postoje fizičke barijere ili zahtjev za fizički intenzivnim radom. Takvo izjašnjavanje može biti pod uticajem postojanja stvarnih, realnih fizičkih barijera tokom rada ali i pod uticajem predrasuda ili nedovoljnog poznavanja mogućnosti osoba sa invaliditetom. Ukupno je zaposleno 29 osoba, mahom muškog pola i srednje dobi. Zaposleni su većinom srednje stručne spreme, čak gotovo 70% od ukupnog broja a najčešće je zastupljen fizički invaliditet.

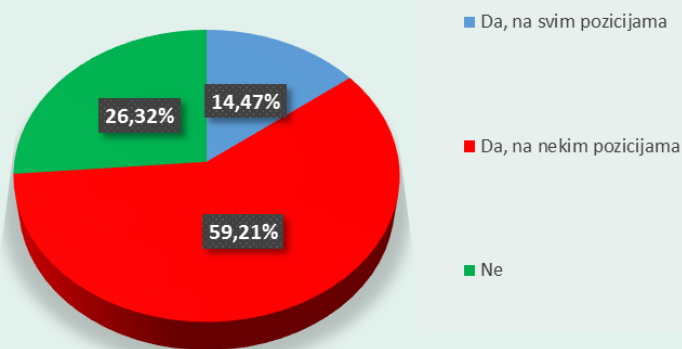
Da li su u Vašoj organizaciji zaposlene osobe sa invaliditetom

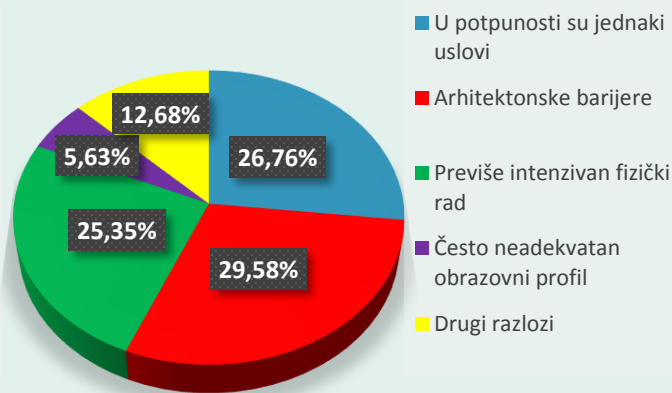
Da li ste i ranije zapošljavali osobe sa invaliditetom

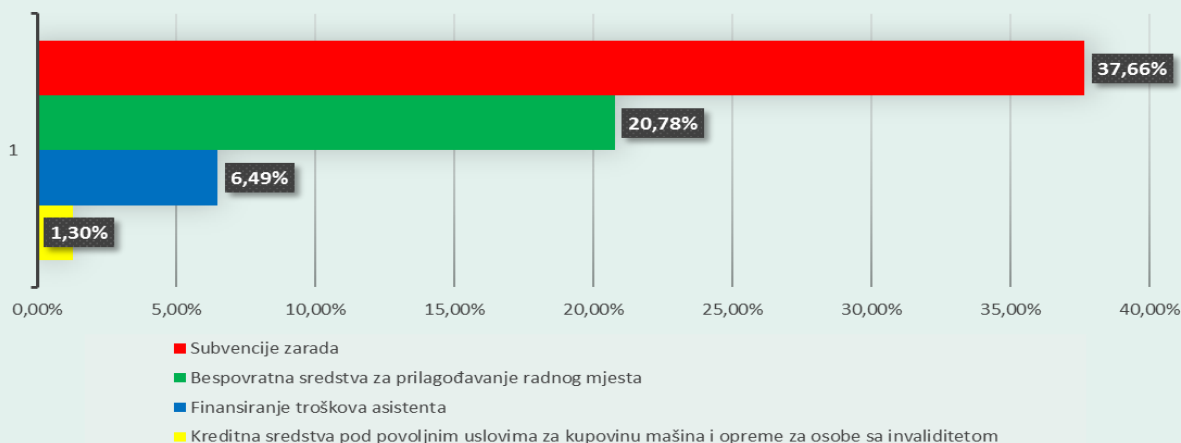
Da li možete pružiti jednake radne uslove osobama sa invaliditetom

Razlozi za nejednake uslove

Da li Vam je poznato da postoje stimulansi poput:

Ispitane karakteristike zaposlenih osoba sa invaliditetom:

Pol		
ženski	8	27,59%
muški	21	72,41%

Obrazovanje		
osnovno	2	6,90%
srednje	20	68,97%
visoko	7	24,14%

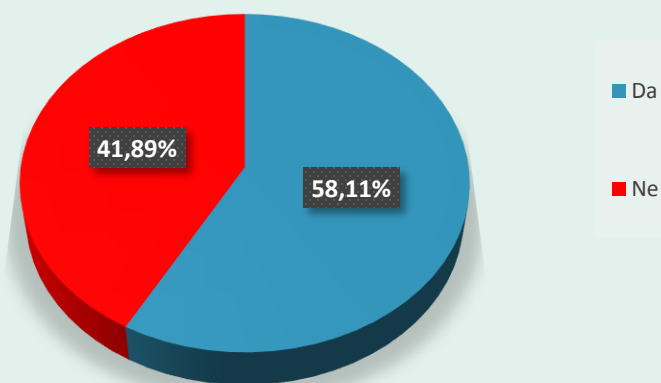
Stož u organizaciji (god)		
0-1	7	24,14%
1-5	7	24,14%
5-10	8	27,59%
10 i više	7	24,14%

Godine		
18-25	4	13,79%
25-35	6	20,69%
35-45	10	34,48%
45+	8	27,59%
bez odgovora	1	3,45%

Vrsta invaliditeta		
fizički	17	58,62%
motorni	6	20,69%
senzorni	6	20,69%

Postoji značajan broj preduzeća koji bi bio zainteresovan za dalje informisanje i upoznavanje položaja osoba sa invaliditetom, znatno veći od broja kompanija koje zapošljavaju osobe sa invaliditetom. Spremnost preduzeća za dalju komunikaciju hrabri i daje podsticaj za snažniji angažman na polju zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

Da li bi bili (zaposleni) zainteresovani za pohađanje kursa ili seminara na teme iz oblasti invalidnosti

ZAKLJUČAK

Sudeći po analizi podataka istraživanja postoji određen broj poslodavaca koji su voljni da zaposle osobu sa invaliditetom, što će uticati na povećanje zaposlenosti. Povoljnosti koje poslodavci dobijaju ako zaposle osobu sa invaliditetom kao i povećanje nivoa svijesti o potrebi zapošljavanja osoba sa invaliditetom uticaće na kreiranje drugačije slike a samim tim i na poboljšanje njihovog položaja u oblasti zapošljavanja.